

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ตอน ตอนแรก เป็นการศึกษามุขรายงานประจำตัวนักเรียนโดยการศึกษาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เพื่อพิจารณาจุดเด่นของสมุขรายงานประจำตัวของแต่ละโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และคัดเลือกโรงเรียนเข้าทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) ตอนที่ 2 เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) ของโรงเรียนที่มีเอกสารในการรายงานที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

ตอนที่ 1 การศึกษามุขรายงานประจำตัวนักเรียนจากโรงเรียนคัดสรร

จากการศึกษาแบบรายงานของทั้ง 7 โรงเรียน ดังตารางที่ 5.1 พบว่าโรงเรียนวิทยาและโรงเรียนพัฒนาใช้สมุขรายงานประจำตัวนักเรียนของทางศึกษาศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย ลักษณะเด่นคือ การมีผลการประเมินการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ในโรงเรียนพัฒนาได้มีการเพิ่มเอกสารที่ใช้ในการรายงานในส่วนของการเขียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ลักษณะเด่นของโรงเรียนอุดมวิทย์ คือ นักเรียนและเพื่อนนักเรียนมีส่วนในการบันทึกข้อมูลในสมุขรายงานประจำตัวนักเรียน ส่วนโรงเรียนชาติศึกษามีลักษณะเด่นคือ การมีผลการประเมินการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา เพิ่มสาระในด้านรายงานการมาเรียนและพัฒนาการประจำสัปดาห์ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน ในส่วนของโรงเรียนรุ่งฟ้าพบว่ามีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาและการให้คะแนนอย่างชัดเจนอีกทั้งมีการรายงานการซ่อมเสริมโรงเรียนอรุณราชภูมิจุดเด่นในส่วนของเนื้อหาที่กระชับจะระบุรายละเอียดเฉพาะ 4 วิชา คือ วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนของโรงเรียนนานาชาติลักษณะรูปแบบเป็นแผ่นพับที่สะดวกต่อการบันทึก

ผลจากการสำรวจความต้องการของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม พบว่า มีความต้องการให้มีการรายงานในด้านพฤติกรรมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง นักเรียนควรมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของตน โดยให้มีเอกสารที่แยกจากแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนชาติศึกษา โรงเรียนอุดมวิทย์และโรงเรียนพัฒนา ในส่วนของโรงเรียนอรุณราชภูมิเป็นโรงเรียนที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีสภาพทั่วไปที่คล้ายกับกรณีศึกษา ผู้วิจัยจึงคัดเลือกโรงเรียนชาติศึกษา โรงเรียนอุดมวิทย์ โรงเรียนพัฒนาและโรงเรียนอรุณราชภูมิเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก(indepth interview)

ตารางที่ 5.1 ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

เนื้อหา	โรงเรียนวิทยา	โรงเรียนพัฒนา	โรงเรียนอุดมวิทย์	โรงเรียนชาติศึกษา	โรงเรียนรุ่งฟ้า	โรงเรียนอรุณราชฤ์	โรงเรียนนานาชาติ
1.จุดประสงค์	แจ้งผลการเรียนและข้อมูลบางอย่างของนักเรียน ทั้งขณะอยู่ที่โรงเรียนและที่บ้าน ให้แต่ละฝ่ายรับทราบ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนต่อไป	แจ้งผลการเรียนและข้อมูลบางอย่างของนักเรียน ทั้งขณะอยู่ที่โรงเรียนและที่บ้าน ให้แต่ละฝ่ายรับทราบ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนต่อไป	—	แจ้งผลการเรียนและข้อมูลบางอย่างของนักเรียน ทั้งขณะอยู่ที่โรงเรียนและที่บ้าน ให้แต่ละฝ่ายรับทราบ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนต่อไป	แจ้งผลการเรียนเพื่อให้ทราบพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาภายใต้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนรุ่งอรุณ	—	การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน
2.รูปแบบ	สมุดรายงานของทางศึกษาคณะปีการศึกษาละ 1 เล่ม	1.สมุดรายงานของทางศึกษาคณะปีการศึกษาละ 1 เล่ม 2.แบบรายงานพฤติกรรม	ลักษณะเป็นแผ่น แล้วนำมาเย็บเล่ม ปีการศึกษาละ 2 เล่ม รวมทั้งหมด 12 เล่ม	สมุดรายงาน ปีการศึกษาละ 1 เล่ม	มีลักษณะเป็นเพิ่ม ปีการศึกษาละ 1 เพิ่ม	สมุดรายงาน ปีการศึกษาละ 1 เล่ม	เป็นลักษณะแผ่นพับ ปีการศึกษาละ 1 เล่ม
3.สาระของสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน 3.1 ข้อมูลโรงเรียน	1.ชื่อโรงเรียน 2.ที่อยู่โรงเรียน 3.ชื่อหัวหน้าสถานศึกษา 4.ชื่อครูประจำชั้น 5.จ.ม.นำถึงผู้ปกครอง 6.คำแนะนำสำหรับผู้ปกครอง	1.ชื่อโรงเรียน 2.ที่อยู่โรงเรียน 3.ชื่อหัวหน้าสถานศึกษา 4.ชื่อครูประจำชั้น 5.จ.ม.นำถึงผู้ปกครอง 6.คำแนะนำสำหรับผู้ปกครอง	1.ชื่อโรงเรียน 2.ชื่อผู้บังคับการ 3.ชื่อครูประจำชั้น	1.ชื่อโรงเรียน 2.ที่อยู่ โทรศัพท์ โทรสาร homepage ปีที่ก่อตั้ง วิสัยทัศน์ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน 3.ชื่อผู้อำนวยการ 4.ครูประจำชั้น	1.ชื่อโรงเรียน 2.ที่อยู่ โทรศัพท์ โทรสารของโรงเรียน 3.ชื่อผู้อำนวยการ 4.จ.ม.นำถึงผู้ปกครอง	1.ชื่อโรงเรียน 2.ชื่ออาจารย์ใหญ่ 3.ชื่ออาจารย์ประจำชั้น 4.คำชี้แจงสำหรับผู้ปกครอง	1.ชื่อโรงเรียน 2.ชื่อผู้อำนวยการ 3. อาจารย์ใหญ่ 2. ชื่อครูประจำชั้น

ตารางที่ 5.1 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของสมุครายงานประจำตัวนักเรียน

เนื้อหา	โรงเรียนวิทยา	โรงเรียนพัฒนา	โรงเรียนอุดมวิทย์	โรงเรียนชาติศึกษา	โรงเรียนรุ่งฟ้า	โรงเรียนอรุณราษฎร์	โรงเรียนนานาชาติ
				5.โทรศัพท์ครูประจำชั้น 6.จ.ม.นำถึงผู้ปกครอง 7.คำแนะนำสำหรับผู้ปกครอง			
3.2 ข้อมูลนักเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2. ระดับชั้น 3. ปีการศึกษา 4.เลขประจำตัว 5.วันเดือนปีเกิด 6.ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2. ระดับชั้น 3. ปีการศึกษา 4.เลขประจำตัว 5.วันเดือนปีเกิด 6.ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2. คณะ 3. ภาคเรียน 4.ชั้นเรียน 5.ปีการศึกษา 6.ประเภทกีฬาที่สนใจและความคิดเห็นของครูกีฬา 7. ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2.เลขประจำตัว 3. ชั้นเรียน 4. ปีการศึกษา 5.ที่อยู่และ โทรศัพท์ 6. ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2.ชั้นเรียน 3.ภาคเรียน 4.ปีการศึกษา 5. ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2.เลขประจำตัว 3.ชั้นเรียน 4.ปีการศึกษา 5.ชื่อผู้ปกครอง 6. ข้อมูลเวลาเรียน	1.ชื่อนักเรียน 2.ชั้นเรียน 3.ปีการศึกษา
3.3 ข้อมูลพัฒนาการ 3.3.1 ทางร่างกาย	1.น้ำหนัก 2.ส่วนสูง 3.ตารางมาตรฐานเด็กไทย	1.น้ำหนัก 2.ส่วนสูง 3.ตารางมาตรฐานเด็กไทย	1.น้ำหนัก 2.ส่วนสูง	1.น้ำหนัก 2. ส่วนสูง 3.ตารางมาตรฐานเด็กไทย	1.น้ำหนัก 2.ส่วนสูง 3.กราฟมาตรฐานเด็กไทย 4. ภูมิคุ้มกัน การตรวจสอบภาพ และการเจ็บป่วยที่โรงเรียน	1.น้ำหนัก 2.ส่วนสูง	-----

ตารางที่ 5.1 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

เนื้อหา	โรงเรียนวิทยา	โรงเรียนพัฒนา	โรงเรียนอุดมวิทย์	โรงเรียนชาติศึกษา	โรงเรียนรุ่งฟ้า	โรงเรียนอรุณราชภูมิ	โรงเรียนนานาชาติ
3.3.2 ทางสติปัญญา	1.ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ให้กรอกตัวเลข 0-2 ในแต่ละภาคเรียน และสรุปว่าผ่านหรือไม่ผ่าน	1.ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ให้กรอกตัวเลข 0-2 ในแต่ละภาคเรียน และสรุปว่าผ่านหรือไม่ผ่าน 2.การประเมินพฤติกรรมการเรียน	1.ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ให้กรอกตัวเลข 0-2 ในแต่ละภาคเรียน และสรุปว่าผ่านหรือไม่ผ่าน 2. ประเมินผลด้านเนื้อหาที่เรียน ด้านทักษะและด้านทัศนคติ 3. การประเมินพฤติกรรมการเรียน	1.รายงานการพัฒนาการประจำสัปดาห์ 2.ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ให้กรอกตัวเลข 0-2 ในแต่ละภาคเรียน และสรุปว่าผ่านหรือไม่ผ่าน	1. การประเมินรายละเอียดของเนื้อหา และ คะแนนของแต่ละวิชา	1.รายงานเฉพาะ - ภาษาไทย ฟัง พูด อ่าน เขียน - ภาษาอังกฤษ ฟัง พูด อ่าน เขียน - คณิตศาสตร์ ทักษะการคิด คำนวณ กระบวนการแก้ปัญหา 2. การรายงานพฤติกรรมของนักเรียน	จุดประสงค์รายวิชาแตกต่างกัน โดยการระบุเกรด ในรายจุดประสงค์ เกรดที่ใช้มี 5 เกรด คือ OGSPN
3.3.3 ข้อมูลสรุปผลการเรียน	1. ตารางสรุปผลการเรียน (ภาคเรียนที่1และ2) 2. สรุปผลการเรียน 3.ผลการเลื่อนชั้น	1. ตารางสรุปผลการเรียน (ภาคเรียนที่1และ2) 2. สรุปผลการเรียน 3.ผลการเลื่อนชั้น	1 ตารางสรุปผลการเรียน (ภาคเรียนที่1และ2) 2. ลำดับที่ในการสอบ	1. ตารางสรุปผลการเรียน (ภาคเรียนที่1และ2) 2. สรุปผลการเรียน 3.ผลการเลื่อนชั้น	1. ตารางสรุปผลการสอบปลายภาค1,2,3 2. สรุปผลการเรียน 3.ผลการเลื่อนชั้น 4. แบบรายงานซ่อมเสริม (เมื่อไม่ผ่าน)	1. ตารางผลการเรียน ภาคต้นและภาคปลาย 2. ตารางสรุปผลการเรียนตลอดปี 3.สรุปผลการเรียน ผลการเลื่อนชั้น 4.บันทึกการสอบแก้ตัว	1. สรุปผลการเรียน

ตารางที่ 5.1 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

เนื้อหา	โรงเรียนวิทยา	โรงเรียนพัฒนา	โรงเรียนอุดมวิทย์	โรงเรียนชาติศึกษา	โรงเรียนรุ่งฟ้า	โรงเรียนอรุณราชภัฏ	โรงเรียนนานาชาติ
3.3.4 ข้อมูลการ บันทึก	1. ความคิดเห็นของ ครูประจำชั้น 2. ข้อมูลของ นักเรียนที่บ้าน (ผู้ปกครองบันทึก) 3. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง	1. ความคิดเห็นของ ครูประจำชั้น 2. ข้อมูลของ นักเรียนที่บ้าน (ผู้ปกครองบันทึก) 3. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง	1. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำชั้น 2. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำวิชา 3. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง 4. ความคิดเห็นของ นักเรียน 5. ความคิดเห็นของ ผู้กำกับคณะ	1. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำชั้น 2. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง	1. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำวิชา 2. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง	1. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำชั้น 2. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง	1. ความคิดเห็นของ อาจารย์ประจำชั้น 2. ความคิดเห็นของ ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกรณีศึกษาทั้ง 4 โรงเรียน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) และการวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) จากทั้ง 4 โรงเรียน เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในส่วนที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่าย ประถม โดยจะนำเสนอไปพร้อมๆ กัน ในส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนแรก นำเสนอสภาพของโรงเรียนในแต่ละแห่งที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสภาพของแต่ละโรงเรียนมากขึ้น ส่วนตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล และตอนที่ 3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน

สภาพของทางโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น นโยบาย สถานที่ตั้ง จำนวนครู จำนวนนักเรียน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลต่อเอกสารที่ทางโรงเรียนนำมาใช้ในการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล ดังนั้นเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอสภาพของโรงเรียนในแต่ละแห่งที่ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

โรงเรียนโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่บนถนนเพลินจิต บริเวณโดยรอบประกอบไปด้วยอาคารพาณิชย์ การศึกษาของโรงเรียนมุ่งเน้นความรู้ คู่คุณธรรม ซึ่งหมายถึง การฝึกในการส่งเสริมความเจริญงอกงามทางสติปัญญาของนักเรียนในการแสดงความรู้ ความจริง การใฝ่รู้ และเปิดใจต่อการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

โรงเรียนพัฒนาเปิดทำการสอนนักเรียนหญิง ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเปิดแผนการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในสายสามัญ 3 แผนการเรียนคือ แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ และแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ เปิดรับนักเรียนในชั้นอนุบาล 4 ห้องเรียน ประถมและมัธยมศึกษาตอนต้นระดับชั้นละ 3 ห้องเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส 2 ห้องเรียน ภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ 1 ห้องเรียน และแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ทุกสาขา 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละไม่เกิน 48 คน ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,896 คน และมีจำนวนครูทั้งสิ้น 119 คน

โรงเรียนอุคมวิทย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตั้งอยู่บนถนนสุขุมวิท การศึกษาของโรงเรียนอยู่บนพื้นฐานในการคิดที่ว่า บวร คือบ้าน วัด โรงเรียน ทางโรงเรียนได้เปิดการ

สอนสำหรับนักเรียนชายในลักษณะของโรงเรียนประจำ ทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยในแต่ละระดับ จะมีจำนวนห้องเรียนไม่เท่ากัน โดยในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 มี 1 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 มี 2 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 มี 3 ห้องเรียน และในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 มี 4 ห้องเรียน ห้องเรียนละไม่เกิน 23 คน ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 856 คน เป็นนักเรียนในระดับประถมจำนวน 205 คน และมีจำนวนคุณครูทั้งสิ้น 92 คน ทำการสอนอยู่ในระดับประถมศึกษาจำนวน 23 คน

โรงเรียนชาติศึกษาเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตคูตธานี วัตถุประสงค์ของโรงเรียนคือ เพื่อให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่เยาวชน และพัฒนาให้เป็นคนมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อเตรียมตัวไปสู่สังคมการศึกษาตลอดชีพ โรงเรียนนี้ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชาย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นละ 7 ห้องเรียน ปัจจุบันมีครูทั้งสิ้น 265 คน และจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,540 คน ห้องเรียนละไม่เกิน 65 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร 12 คน ครูชาวต่างประเทศ 7 คน

โรงเรียนอรุณราชู เป็นโรงเรียนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานทางการฝึกหัดครูระดับปริญญาของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ เป็นสถานที่ศึกษา วิจัย ทดลอง ค้นคว้าวิชาการทางด้านการศึกษา ตลอดจนเป็นสถาบันให้การศึกษา อบรมกุลบุตร กุลธิดา ตามระดับความสามารถ สติปัญญา ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีคติคือ “รอบรู้ ผู้ชีวิต จิตมั่นคง ดำรงคุณธรรม” เปิดทำการสอนในหลักสูตรปรกติ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นละ 7 ห้องเรียน ห้องเรียนละไม่เกิน 35 คน ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 3,491 คน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังเปิดให้มีโครงการศึกษานานาชาติในขณะนี้เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน และมีจำนวนครุรวมทั้งสิ้น 339 คน

หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

หลักสูตรในระดับประถมศึกษาของทางทั้ง 4 โรงเรียนยึดหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2522 (ฉบับปรับปรุง 2533) โดยมีการเพิ่มเติมเนื้อหาให้เหมาะสมกับนโยบายของโรงเรียน เช่น โรงเรียนอุดมวิทย์ และโรงเรียนอรุณราชู

"ทางเราได้ยึดหลักสูตรกระทรวง แต่มีการปรับปรุง เนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยจะเน้นการจัดกิจกรรม มากกว่าที่อื่น เพราะเป็นโรงเรียนประจำจะมีเวลามาก เช่น วิชาพละ เราจะเรียนทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง" (ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค. 45)

“หลักสูตรจะใช้เกณฑ์ของทางกระทรวง โดยเราจะจัดเนื้อหาให้เป็นของเราและเหมาะกับ
ปรัชญา และเป้าหมายของการพัฒนานักเรียน เช่นในเด็กประถมเราจะเพิ่มกิจกรรม
อิสระและพัฒนาตน จัดสอน 2 คาบต่อสัปดาห์ เป้าหมายคือ มุ่งเน้นที่นักเรียนได้เรียนรู้
การทำงานกลุ่ม การทำงานอย่างมีขั้นตอนและการวางแผนงาน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 4 / 21 ม.ค.45)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนของทุกโรงเรียนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่
เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

“การทำแผนการสอนเราจะนำเอานวัตกรรม จำพวกบัตรการเรียนรู้ ไปงานเข้ามาช่วย
อันนี้เราจะยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูจะนำสิ่งเหล่านี้มาช่วยในการจัดการเรียน
การสอน ครูจะเป็นผู้ช่วยนักเรียนและเป็นที่ปรึกษานักเรียน นักเรียนสามารถค้นคว้า
ตามแนวที่ครูวางเอาไว้”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

“การจัดการเรียนการสอน จะใช้กิจกรรมนำการเรียนรู้ โดยจะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

“การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเราทำมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง เราจะเป็น
คนชี้แนะให้เด็กสร้างความรู้ด้วยตนเอง เราจะไม่มีการบอกว่าจะเรียนเรื่องนี้ให้เด็กจด
เราจะมีบรรยายนิดหน่อยตอนสรุป และเราจะเน้นการจัดกิจกรรม”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 4/ 5 ก.พ.45)

แต่ถึงอย่างไรก็ตามโรงเรียนชาติศึกษาก็ยังพบปัญหาเนื่องจากมีเด็กนักเรียนค่อนข้างมาก

“ การจัดการเรียนการสอน ที่นี้เราพยายามจัดระบบให้เป็น Child center มากที่สุด แต่
คราวนี้เรายังมีปัญหาเรื่องจำนวนนักเรียนอยู่ เพราะนักเรียน 60 กว่าคนต่อห้อง ซึ่งเราก็
ดำเนินการในช่วง 4 ปีให้ลดลงเหลือ 50 คนต่อห้องเรียนเราจะเน้นการสอนที่ทำให้เกิด
ความคิดสร้างสรรค์ เพราะเนื่องจากจำนวนนักเรียน ค่อนข้างมาก เราจะเน้นการจัด
กิจกรรมการเรียนอย่างไรให้เด็กสนใจเรียน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 3/ 21 ม.ค.45)

การวัดและประเมินผลของทั้ง 4 โรงเรียนมีลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

โรงเรียนพัฒนา การวัดและประเมินผล ของทางโรงเรียนจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ในภาคทฤษฎีนั้นจะเป็นการสอบเก็บคะแนนการทดสอบปลายภาคเรียน ส่วนในภาคปฏิบัติเป็นการเก็บคะแนนจากการสังเกต ทำการทดสอบ หรือการจัดกิจกรรมกลุ่ม ในส่วนของวิชาหลัก คือ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและภาษาอังกฤษ จัดให้มีการทดสอบกลางภาคเรียน โดยนำหนักของคะแนนรายวิชาจะแตกต่างกันไป ซึ่งจะมีการกำหนดคคกลางระหว่างคุณครูประจำวิชาที่สอน เมื่อการสอบปลายภาคเรียนเสร็จสิ้นแล้ว จะนำเอาคะแนนที่ได้ทั้งหมดจากภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมารวมกัน เพื่อพิจารณาเป็นระดับคะแนนในการตัดสินผลการเรียนของนักเรียนโดยมีเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียน แสดงไว้ในตารางที่ 5.2

"การวัดประเมินผล จะมีหลายลักษณะวัดผลด้านความรู้จากแบบทดสอบ ส่วนภาคปฏิบัติ จะมีการสังเกต โดยเฉพาะการเรียน ตอนนี้นั้นเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมกลุ่ม เราก็ต้องใช้วิธีการสังเกตด้วย"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"ในวิชาทักษะ เราจะแบ่งกลางเทอม เราจะเก็บ 30 คะแนน เก็บก่อนสอบ 20 คะแนน และในตอนสอบภาคทฤษฎีอีก 2 ฉบับ คือ ฉบับหนึ่งจะ 20 คะแนน อีกฉบับจะ 30 คะแนน"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"น้ำหนักคะแนนจะแตกต่างกันไปในวิชาที่มีการปฏิบัติมาก ก็จะแบ่งคะแนนเป็นภาคปฏิบัติ 80 ภาคทฤษฎี 20"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

โรงเรียนอุดมวิทย์ การวัดและประเมินผลของทางโรงเรียนจะมีทั้งในส่วนของคุณครูที่ได้จากการปฏิบัติ และการทดสอบภายในห้องเรียน โดยแบ่งคะแนนเป็น 2 ส่วน คือ คะแนนที่ได้จากการทดสอบ และคะแนนที่ได้จากการเก็บคะแนนภายในห้องเรียน นำมาประกอบการพิจารณาตัดสินผลการเรียน เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินผลการเรียน แสดงไว้ในตารางที่ 5.2

"ที่นี่จะมีการสอบ 2 ครั้ง คือ สอบกลางภาค และสอบปลายภาค แต่ทั้งนี้เราจะไม่เน้นการสอบเป็นตัวตัดสินเด็กเราจะเก็บคะแนนจากกิจกรรมต่างๆ คะแนนเก็บเขาจะเยอะมาก"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

"การวัดประเมินผลใช้ตามคู่มือของทางกระทรวง แต่เราจะปรับเข้ากับหลักสูตรของเรา โดยทางโรงเรียนจะมอบอำนาจให้ครู ดำเนินการและให้หัวหน้าระดับรับผิดชอบ"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

ส่วนโรงเรียนชาติศึกษา แต่ละวิชาจะแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 4 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ Authentic ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริงจากการลงมือปฏิบัติชิ้นงานของนักเรียน โดยสามารถเลือกทำชิ้นงานตามความสนใจได้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ส่วนที่ 2 คือ ภาคปฏิบัติซึ่งเป็นการทดสอบกลางภาคโดยเน้นทักษะเฉพาะในวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ โดยจะจัดการสอบก่อนการสอบปลายภาคประมาณ 1 เดือน ส่วนในวิชาอื่นๆ จะเป็นการเก็บคะแนนจากการปฏิบัติในห้องเรียน ส่วนที่ 3 คือจิตพิสัย ซึ่งเป็นคะแนนพฤติกรรมในห้องเรียน ส่วนสุดท้ายคือ พุทธิพิสัย จะเป็นคะแนนจากการทดสอบปลายภาคเรียน โดยแต่ละภาคเรียนจะมีการทดสอบใหญ่ 1 ครั้ง โดยคุณครูผู้สอนจะต้องระบุวิธีการเก็บคะแนน และเกณฑ์การให้คะแนนของ Authentic ในภาคปฏิบัติและเกณฑ์การให้คะแนนจิตพิสัยเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านทางหัวหน้าสายวิชาและส่งมาที่ฝ่ายวัดและประเมินผลของทางโรงเรียน เมื่อการสอบปลายภาคเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำคะแนนรายวิชาไปรวมกับคะแนน Authentic ภาคปฏิบัติและจิตพิสัยเพื่อนำมาพิจารณาตัดสินผลการเรียนของนักเรียน เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินผลการเรียน แสดงไว้ในตารางที่ 5.2

" การวัดประเมินผลซึ่งจะแยกคะแนนเป็น 4 domain โดยเราจะมีสัดส่วนของคะแนนคือ การวัดตามสภาพจริง Authentic ภาคปฏิบัติ จิตพิสัย และพุทธิพิสัย"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 3/ 21ม.ค.45)

" คะแนน Authentic จะเป็นคะแนนจากการปฏิบัติชิ้นงานของเขา เช่น วิชาส.ล.น. จะให้เขาเลือกว่าสนใจจะทำชิ้นงานวิชาดนตรี หรือพลศึกษา หรือนาฏศิลป์ ก็ได้ตามที่ เขาสนใจแค่งานเดียว"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 3/ 21ม.ค.45)

" ครูผู้สอนต้องกำหนดวิธีการเก็บและเกณฑ์ในการให้คะแนนของภาคปฏิบัติ Authentic และจิตพิสัย โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์หัวหน้าฝ่ายวิชา และจึงส่งมาที่ฝ่ายวัดประเมินผลด้วย"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 3/ 21ม.ค.45)

โรงเรียนอรุณราชบุรี การวัดและประเมินผลของทางโรงเรียน ใน 1 ภาคเรียนจะจัดให้มีการประเมินผลการเรียน 2 ส่วน ส่วนแรกจะเป็นการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งจะประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านทักษะ ด้านพฤติกรรมและด้านความรู้ ทำการประเมินในสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 19 ระหว่างนี้คุณครูผู้สอนอาจจัดให้มีการสอบเก็บคะแนน โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินที่แสดงไว้ในตารางที่ 5.2

ส่วนที่ 2 จะเป็นการทดสอบปลายภาค ทางโรงเรียนจะจัดให้มีการทดสอบในเนื้อหาการเรียนรู้อันทั้ง 18 สัปดาห์ โดยจะวัดความคิดรวบยอด ในส่วนนี้จะใช้เกณฑ์การพิจารณาโดยอิงกลุ่มนักเรียน

“ทางโรงเรียนจะจัดให้มีการสอบ สัปดาห์ที่ 9 จะเป็นการลงคะแนนสอบระหว่างภาคเรียนครั้งที่ 1 โดยเด็กเล็กอาจจะมีการสอบย่อยตลอดเวลา เราจะประเมินช่วงสัปดาห์ที่ 9 และการสอบระหว่างภาคเรียนครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 18 และการสอบปลายภาคซึ่งจะสอบติดๆ กัน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 4/4 ก.พ.45)

“การวัดประเมินผลของที่นี่จะขึ้นอยู่กับรายวิชา ซึ่ง 1 ภาค จะมีการสอบประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน 2 ครั้ง และจะมีการสอบปลายภาคครั้งที่ 1 โดยการสอบระหว่างภาคจะพิจารณาทั้ง 3 ด้านคือ ด้านทักษะ ด้านพฤติกรรมและด้านความรู้ ส่วนการสอบปลายภาคจะวัดความคิดรวบยอด”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา 4/4 ก.พ.45)

ตารางที่ 5.2 แสดงระดับผลการเรียนตามคะแนนรายวิชาของกรณีศึกษา

ระดับผลการเรียน	คะแนน	ผลการเรียน
ระดับ 4	80-100	ดีมาก
ระดับ 3	70-79	ดี
ระดับ 2	60-69	ปานกลาง
ระดับ 1	50-59	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ระดับ 0	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำต้องแก้ไข

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

การรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลของทั้ง 4 โรงเรียนสามารถจัดการรายงานได้ 3 ลักษณะตามช่วงเวลาการรายงานใน 1 ภาคเรียน คือ ลักษณะแรกเป็นของโรงเรียนอุดมวิทย์ จัดให้มีการรายงานพัฒนาการของผู้เรียนปลายภาคเรียนผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ลักษณะที่ 2 โรงเรียนพัฒนาและโรงเรียนอรุณราชภูมิ โดยทั้ง 2 โรงเรียนจัดให้มีการรายงานพัฒนาการของผู้เรียนในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนและเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น ลักษณะที่ 3 โรงเรียนชาติศึกษา จัดให้มีการรายงานพัฒนาการของผู้เรียนทุกเดือนเดือนละ 2 ครั้ง ผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนและเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะที่ 1 โรงเรียนอุดมวิทย์ จัดให้มีสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนเพื่อใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลในช่วงปลายภาคเรียนละ 1 ครั้ง แต่เนื่องจากทางโรงเรียนจัดทำการสอนในลักษณะของโรงเรียนประจำ เด็กนักเรียนจะต้องเข้าเรียนเป็นเวลา 2 อาทิตย์จึงสามารถกลับบ้านได้ เมื่อผู้ปกครองมารับ-มาส่งนักเรียน ก็จะเป็นเวลาที่คุณครูผู้สอนสามารถพูดคุยกับผู้ปกครองได้

“ค่อนข้างพอใจนะกับการรายงานเทอมละ 1 ครั้งเนื่องจากเด็กอยู่กับเรา 2 อาทิตย์แล้วกลับบ้าน 1 วัน เราก็สามารถเอาเวลาที่ผู้ปกครองมารับ มาส่งเด็ก พูดคุยกับเราได้”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

“ใน 1 เทอม เราจะแจกให้ผู้ปกครอง ประเมินและนำส่งกลับที่วัดผลพอ จบ ป.6 เราก็จะเก็บใส่ซอง แล้วส่งคืนไปให้ผู้ปกครอง”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

ลักษณะที่ 2 โรงเรียนพัฒนา ได้จัดให้มีเอกสารในการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลด้วยกัน 4 ประเภท ประเภทแรกจะเป็นการรายงานผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การรายงานในส่วนนี้จะรายงานเมื่อเสร็จสิ้นในทุกภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ประเภทที่ 2 แบบรายงานผลครึ่งภาคเรียน ซึ่งเป็นใบแจ้งผลคะแนนสอบกลางภาคในรายวิชาหลัก คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย และวิชาเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยจะส่งแบบรายงานผลครึ่งภาคเรียน หลังจากการสอบภาคกลางภาคเรียน ไปพร้อมกับประเภทที่ 3 คือ การรายงานผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทางโรงเรียนจะจัดให้มีการรายงาน เทอมละ 2 ครั้ง คือ หลังจากสอบกลางภาค และหลังจากการสอบปลายภาค ประเภทที่ 4 คือ การรายงานพฤติกรรม นักเรียนประจำปีการศึกษา ซึ่งจะจัดส่งให้ผู้ปกครอง เทอมละ 2 ครั้ง คือ ช่วงกลางภาคและช่วงปลายภาคก่อนการส่งสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

โดยการรายงานทั้ง 4 ส่วน อาจจะไม่ตรงกัน และไม่ได้รับวันเวลาที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกิจกรรมของทางโรงเรียน แต่เอกสารในการรายงานแต่ละประเภททุกระดับชั้นจะได้รับพร้อมกัน

"การรายงานในครึ่งภาคเรียน เราจะไม่ส่งสมุดพก สมุดพกเราจะส่งปลายภาค แต่ครึ่งภาค เราจะส่งใบแจ้งผลการสอบครึ่งภาค ในวิชาหลักคือ เลข ภาษาไทย ส.ป.ช. และอังกฤษ โดยภาษาอังกฤษ จะมีแบบฟอร์มที่ใช้ในการรายงานผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แยกออกมา"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"สมุดพกกิจกรรมจะแบ่งเป็น เทอมละ 2 ครั้ง แต่ไม่ตรงกับ การส่งสมุดพก ขึ้นกับกิจกรรมของทางโรงเรียน แต่ก็แจกทุกระดับจะพร้อมกัน"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"เราจะมีภาระบบการส่งแต่ไม่ตายตัว แต่ละปีไม่เหมือนกันแล้วแต่กิจกรรมของทางโรงเรียน"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

ส่วนทางโรงเรียนอรุณราชภูมิได้จัดให้มีการรายงานใน 1 ภาคเรียน โดยผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน 2 ครั้ง คือ ภายหลังการประเมินผลการเรียนกลางภาค และเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลปลายภาคเรียน

"ระบบการรายงานของที่นี่เทอมละ 2 ครั้งคะ"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 4/4ก.พ.45)

"ทางโรงเรียนจะมีการสอบ ในสัปดาห์ที่ 9 ซึ่งจะเป็นการลงคะแนนสอบระหว่างภาคเรียน โดยเด็กเล็กอาจจะมีการสอบย่อยตลอดเวลา แต่เราจะประเมินในช่วงสัปดาห์ที่ 9 พอในสัปดาห์ที่ 10หรือ 11 เราก็จะจัดส่งเอกสารให้ผู้ปกครองรับทราบ"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 4/4ก.พ.45)

โดยทั้ง 2 โรงเรียนให้เหตุผลในการจัดให้มีการรายงานในช่วงกลางภาคเรียน ว่ามีผลดังนี้

"เพื่อที่เราต้องให้ผู้ปกครองทราบถึงข้อมูลของลูก เพื่อให้เขาได้ปรับปรุงพัฒนาลูกได้ทัน"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 4/4ก.พ.45)

“ตรงนี้ทำให้สายสัมพันธ์ของเรากับผู้ปกครองแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นและถ้าเรามองว่า 4 เดือนได้รับสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนเลย เกรงทำไมเป็นแบบนี้ ความประพุดติด้วยตรงนี้ทำให้ผู้ปกครองสบายใจยิ่งขึ้นว่าเราสนใจในตัวเด็กเป็นอย่างดี

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24ม.ค.45)

“เด็กบางคนพอไปทราบผลการเรียนตอนปลายเทอมครั้งเดียว ช่วงระยะเวลาจะไม่ได้รับการแก้ไข ตรงนี้จะช่วยเด็กได้ทันก่อนจะถึงปลายภาค

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 4/4ก.พ.45)

ลักษณะที่ 3 โรงเรียนชาติศึกษา จัดให้มีเอกสารในการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2 ประเภท ประเภทแรก เป็นการรายงานด้านพฤติกรรมซึ่งทางโรงเรียนได้จัดให้มีการรายงานทุกเดือน เดือนละ 2 ครั้งและรายงานพฤติกรรมรวมทั้งสรุปผลการเรียนในภาพรวม ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ประเภทที่ 2 คือ การรายงานผลคะแนนสอบผ่านทางใบแจ้งผลคะแนน ทางโรงเรียนจะทำการส่งใบแจ้งผลคะแนนก่อนการรายงานผ่านทางสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

แต่การรายงานในด้านพฤติกรรมซึ่งทางโรงเรียนมีนโยบายให้มีการรายงานทุกเดือน เดือนละ 2 ครั้งนั้น ในการปฏิบัติจริงอาจจะมีการรายงานเพียงเดือนละ 1 ครั้ง หรืออย่างน้อยที่สุด 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง เนื่องจากภาระงานของครู และจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนค่อนข้างมาก

“ เราให้เค้าสรุปเป็น เดือนละครั้ง ถ้าไม่ทันจริงๆ อย่างน้อย 2 เดือน ต่อ 1 ครั้งซึ่งจะรายงานในช่วงสอบภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ปกครองได้มาปรึกษากับทางครูผู้สอนหากมีกรณีที่ต้องร่วมกันแก้ไข ซึ่งทางโรงเรียนไม่ได้ระบุเป็นวัน เวลาที่แน่นอนในการรายงาน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา3/ 21ม.ค.45)

“ ปรกติระเบียบจะเป็น 1 เดือน 2 ครั้ง แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจจะเป็นเดือนละครั้งก็ได้ เพราะภาระงานของครูค่อนข้างเยอะ”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา3/ 21ม.ค.45)

นอกจากเอกสารการรายงานของทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า สมุดจดการบ้าน ที่ใช้เป็นเอกสารที่ต้องการให้ผู้ปกครองได้ทราบว่ามีงานที่นักเรียนมีงานที่จะต้องทำเพิ่มเติมเมื่ออยู่ที่บ้าน และจะนำงานชิ้นนั้นมาส่งกับครูผู้สอนเมื่อไรนั้น มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาเนื่องจากในกรณีที่มีความจำเป็นต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาของเด็กโดยเร่งด่วน ครูผู้สอนสามารถที่จะรายงานผ่านทางสมุดจดการบ้านให้ผู้ปกครองรับทราบ หรือใช้ในการนัดหมายผู้ปกครองเพื่อพูดคุยได้อีกทางหนึ่ง

"ในกรณีเด็กเล็ก ค่อนข้างจะต้องดูแลเขามาก ครูประจำจะอยู่กับเขามาก การสื่อสารกับผู้ปกครองจะผ่านทางสมุดจดการบ้านด้วย"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"สมุดจดการบ้าน คือครูประจำชั้นจะเป็นผู้เซ็นรับทราบ ในระดับป.1-ป.4 จะให้ครูประจำชั้นเซ็นในสมุดจดการบ้าน ป.5-ป.6 ก็จะให้ครูผู้สอนรายวิชาเซ็น นอกจากนี้ให้การบ้านแล้ว ถ้าเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เราก็จะใช้วิธีจดลงในสมุดจดการบ้านด้วย"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษา3/ 21ม.ค.45)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของเอกสารที่ใช้ในการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารที่ใช้ในการรายงานที่สอดคล้องกับความต้องการของทางโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ในส่วนของการเพิ่มสาระด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ และการมีเอกสารในการรายงานพฤติกรรมเพิ่มเติม สอดคล้องกับโรงเรียนพัฒนาที่มีการรายงานด้านสิ่งที่ควรชมเชยและสิ่งที่ควรปรับปรุงในเอกสารที่ใช้ในการรายงานพฤติกรรมกลางภาคเรียน พบว่า การรายงานด้านสิ่งที่ควรชมเชยและสิ่งที่ควรปรับปรุง ช่วยในการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน โดยเฉพาะในเด็กที่ไม่เก่งในด้านวิชาการ และยังสามารถทำให้ผู้ปกครองสามารถสนับสนุนนักเรียนได้ตรงตามความสามารถ

"(สิ่งที่ควรชมเชย) เราจะดึงในส่วนของดีของเขา เช่น ถ้าเขาเรียน ไม่เก่ง เด็กพวกนี้จะเป็นเด็กมีน้ำใจ หรือเก่งทางด้านดนตรี เราก็จะดึงมา ส่วนข้อปรับปรุงแก้ไข เราจะเขียนในแง่ดีเพื่อก่อ เราจะไม่มุ่งประเด็นที่ว่าเธอแย่มาก เราจะใช้ว่าควรปรับปรุงแก้ไข พยายามให้เวลาในการอ่านมากขึ้น"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

"การเขียนในจุดเด่น เราจะดึงออกมาว่าเด็กแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร เมื่อเด็กเปิดออกมาว่าคราวนี้ครูชมอะไร ซึ่งเด็กบางคนก็เรียนไม่เก่งแล้วครูเขียนชมว่าเก่งในด้านนี้ ทำให้เขาไม่คิดลบไปกับผลการเรียนของเขาซึ่งเราก็ยอมรับว่าผลการเรียนไม่ใช่ทั้งหมดของชีวิตเขา"

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

การที่มีแบบรายงานพฤติกรรมกลางภาคเรียนช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้นและยังเป็นที่น่าสนใจของนักเรียนในการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองด้วย

“ ในแบบรายงานพฤติกรรม เราจะมีช่องว่างให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น โดยไม่เป็นที่ทางการนัก เราและผู้ปกครองก็สื่อสารได้ค่อนข้างสะดวก และเด็กก็จะชอบแบบรายงานพฤติกรรมมากกว่าสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 1/24 ม.ค.45)

ด้านการที่นักเรียนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนของตน สอดคล้องกับสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนของโรงเรียนอุดมวิทย์ พบว่าการที่นักเรียนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนของตนเกิดผลดีทั้งในแง่ของการพัฒนาการของนักเรียน การจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งในแง่ของการสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง

“ เด็กได้ประเมินผลการเรียนจะดีต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลด้วย ว่าเด็กคนไหนเหมาะจะเรียนแบบไหน ซึ่งตรงกับ *child center* คือเราจะรู้จักเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น ถ้าเราไม่เข้าใจในสิ่งที่เขาเขียน เราจะเรียกเขามาพูดคุย มาปรึกษาทำให้เราเข้าใจเขามากยิ่งขึ้น”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

“ทำให้เรารู้จักเด็กหลายด้าน และเข้าใจความรู้สึกของนักเรียน”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

การที่นักเรียนมีส่วนในการประเมินตนเอง ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันกับนักเรียนว่าควรมีการประเมินและเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นในลักษณะใดเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด โดยทางโรงเรียนจะจัดให้นักเรียนได้ประเมินตนเองก่อนการจัดสอบปลายภาคเรียน 2 สัปดาห์

“ คือในเด็กเล็กต้องตีความ พูดคุยกันเล็กน้อยว่าเขาควรเขียนแบบไหน ซึ่งเขาจะระดมสมองกันว่าเขาจะเขียนแบบไหน เพราะของพี่เด็กเล็กซึ่งเขาเป็นเด็กใหม่จะต้องพูดคุยกันก่อน เด็กส่วนใหญ่จะซื่อสัตย์ต่อตนเอง เด็กจะกรอกก่อน กรอกก่อนสอบ 2 สัปดาห์”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2/22 ม.ค.45)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของทั้ง 4 โรงเรียน

ผลการวิจัยในขั้นตอนของการสัมภาษณ์เชิงลึกของทั้ง 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนพัฒนาโรงเรียนอนุคมวิทย์ โรงเรียนชาติศึกษาและโรงเรียนอรุณราชภูมิ สามารถสรุปได้ใน 2 ประเด็นคือประเด็นของการรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลและประเด็นของแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

การรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล ควรจัดให้มีการรายงานใน 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงแรก ควรรายงานหลังจากการประเมินผลการเรียนกลางภาคเรียน และช่วงที่ 2 ควรรายงานหลังจากการประเมินผลการเรียนปลายภาคเรียน เนื่องจากการรายงานเฉพาะปลายภาคเรียนนั้นเป็นการทิ้งช่วงระยะเวลาถึง 4 เดือน ทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ทันทั่วถึง อีกทั้งการรายงานในช่วงกลางภาคเรียนยังเป็นการเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้ปกครองให้ได้รับความเข้าใจในตัวผู้เรียนร่วมกัน แต่หากจัดให้มีการรายงานเดือนละ 1 ครั้งจะส่งผลต่อภาระงานของอาจารย์ผู้สอน การรายงานในกลางภาคเรียนนั้น หากมีแบบรายงานที่แยกต่างหากและไม่เป็นทางการมากนักจะช่วยให้การสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล การระบุสาระในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ ซึ่งทางโรงเรียนพัฒนาจัดให้มีการรายงานสิ่งที่ควรชมเชยและสิ่งที่ควรปรับปรุงนั้น ช่วยในการสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนและทำให้ผู้ปกครองสามารถช่วยสนับสนุนและแก้ไขพัฒนาการของนักเรียนได้ตรงตามความศักยภาพของผู้เรียน

ในเรื่องของการแสดงความคิดเห็น นักเรียนสมควรมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนของตนเอง พบว่า การที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อการเรียนนั้นส่งผลดีต่อพัฒนาการของนักเรียนและส่งผลดีต่อครูผู้สอนในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้การแสดงความคิดเห็นของเด็กเล็กควรมีการพูดคุยและทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องของการเขียนแสดงความคิดเห็นว่าสมควรเขียนแสดงความคิดเห็นในลักษณะใดที่เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด โดยครูประจำชั้นอาจจะทำในลักษณะการระดมสมองร่วมกับนักเรียน